

נח קליגר

נח קליגר נולד בשנת 1926 בשטרסבורג, צרפת, לד"ר ברנארד ותקלה-אסתר (לבית אייבשיץ) קליגר. הוא גדל והתחנך בצרפת, לוקסמבורג ובלגיה. תחת הכיבוש הנאצי, פעל קליגר כבלדר במחתרת הבלגית והיה חבר התא המחתרתי של תנועות הנוער הציוניות, אשר עסק בעיקר בהעברת ילדים וצעירים, דרך צרפת, לשווייץ הניטרלית. בחודש אוקטובר 1942 נעצר קליגר על ידי הגסטפו, נשלח למחנה המעבר מכלן ומשם הועבר, בינואר 1943, למחנה ההשמדה אושוויץ. הוא שרד את צעדת המוות אשר יצאה בלילה שבין ה-17 ל-18 בינואר 1945, וכעבור מספר ימים, ב-22 בינואר, הועלה לקרון פתוח של רכבת משא, בו שהה 10 ימים ולילות ללא מזון ומים. בראשית חודש פברואר הגיע קליגר למחנה דורה-מיטלבוך שליד נורדהאוזן, שבו הועסק בייצור טילים. ב-4 באפריל 1945 יצא לצעדה נוספת, בת עשרה ימים, למחנה ראוונסבריק, ממנו שוחרר ב-29 באפריל 1945.

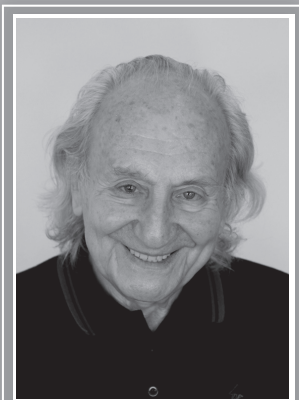
לאחר שחרורו, התנדב קליגר לפעילות בארגון הבריחה של המוסד לעליה ב' (הגוף המארגן את העלייה הבלתי לגאלית מטעם ה'הגנה'), וזמן מה לאחר מכן גמלה בליבו ההחלטה לעלות לארץ ישראל. הוא התמנה למפקד מחנה המעבר למעפילים, קאיול ב', הסמוך למארכסיי, וב-10 ביולי 1947 עלה על הספינה "פרזידנט וורפילד" (לימים "אקסודוס") כשיצאה בדרכה לישראל. קליגר צורף לצוות הספינה והיה ממפקדי הקרב שהתפתח בלב ים נגד חיילי הקומנדו הבריטי. כשהגיעה הספינה לחיפה הועלו כ-4,600 המעפילים, על ידי הבריטים, על שלוש אוניות-כלא והוחזרו לצרפת. צעד זה של הבריטים נועד לחסל אחת ולתמיד את עליה ב', אלא שמעפילי "אקסודוס" סירבו לרדת מאוניות-הכלא בצרפת, ולאחר למעלה משלושה שבועות, נאלצו הבריטים להעבירם לשני מחנות מעצר בגרמניה. בסוף מסע התלאות הגיע קליגר, ביוני 1948 לישראל, והשתתף במלחמת העצמאות.

בשנת 1953 החל קליגר לכתוב ליומון הספורט הצרפתי 'ל'אקיפ', ולשבועון 'פראנס פוטבול'. בשנת 1957 הצטרף למערכת העיתון ידיעות אחרונות – בו הוא עובד גם כיום – ככתב ועורך מוסף הספורט, וכעורך חדשות החוץ. במסגרת עבודתו העיתונאית, כיסה קליגר את משפטיהם של פושעים נאציים, החל באדולף אייכמן וג'ון דמיאניוק בירושלים, דרך משפטם של פושעי אושוויץ בפרנקפורט, וכלה במשפטם של פושעי מייזנק וטרבלינקה שהתקיימו בדיסלדורף.

בין השנים 1951 ו-1969 כיהן קליגר כיושב ראש מחלקת הכדורסל של מכבי תל אביב. משנת 1970, ובמשך קרוב ל-30 שנה, שימש לסירוגין כיושב ראש האגודה ומחלקת הכדורסל של מכבי רמת גן. בנוסף שימש קליגר כיו"ר ועדת התקשורת של פיב"א, ההתאחדות העולמית לכדורסל, וכנשיא איגוד עיתונאי הכדורסל בהתאחדות העולמית של עיתונאי הספורט.

קליגר נחשב מומחה לשואת יהודי אירופה ולמלחמת העולם השנייה. אלפי כתבות ומאמרים פרי עטו פורסמו במהלך קריירה בת עשרות שנים, ועד היום הוא עומד בראש משלחות היוצאות אל מחנות ההשמדה באירופה.

לאורך השנים זכה קליגר בתארי כבוד רבים שהביאו לידי ביטוי את מרכזיותם, זה לצד זה, של עיתונאות הספורט וחקר השואה בחייו. כמתאגרף במחנה ההשמדה אושוויץ וכעיתונאי הוא נוסף בשנת 1990 לרשימת הספורטאים היהודיים שהישגיהם הספורטיביים מונצחים במוזיאון 'יד לאיש הספורט היהודי' בלוס אנג'לס. הוא זכה בפרסים על מפעל חיים מטעם הוועד האולימפי הישראלי, ארגון בני ברית העולמי ואגודת העיתונאים בישראל. כמו כן, הוענק לו עיטור לגיון הכבוד הצרפתי בדרגת אביר, שהינו עיטור מסדר הכבוד החשוב ביותר בצרפת. לפני מספר חודשים הוענקה לו מדליית כבוד מעיר הולדתו, שטרסבורג.

צילום: דוד סרנוב

אוניברסיטת חיפה

סנאט אוניברסיטת חיפה בתוקף סמכויותיו המוענקות לו
על-ידי חוקת האוניברסיטה ובהתאם להמלצות הנשיא והוועד המנהל

מעניק בזאת

לנח קליגר

את התואר

דוקטור לפילוסופיה לשם כבוד

בהוקרה על פעילותו רבת השנים להנצחת שואת יהודי אירופה, ועל המאמץ וההשקעה בהנחלת זכר השואה, הן בקרב הדור הצעיר והן בקרב מנהיגים בארץ ובעולם; על עשייתו למען העמקת הלימוד והמחקר של תקופת השואה, אותם חרתה על דגלה גם אוניברסיטת חיפה, עת ייסדה את המרכז לחקר השואה ואת תכנית הלימודים הבינלאומית לחקר השואה; ועל הישגיו המקצועיים בתחום העיתונאות בכלל ובתחום עיתונאות הספורט בפרט, שהוא אחד ממייסדיו בישראל.

ניתן בט"ו בסיון תשע"ה, 2 ביוני 2015
חיפה, ישראל

פרופ' דוד פרג'י
רקטור

עמוס שפירא
נשיא

עמי אילון
יו"ר הוועד המנהל